

OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA PRORAČUNA OPĆINE PODGORA ZA 2023. GODINU

Prema novom Zakonu o proračunu koji je na snazi od 01.siječnja 2022. godine, a objavljen je u Narodnim novinama broj 144/21 propisane su nove procedure izrade proračuna za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu.

Novosti kod izrade, predlaganja i donošenja proračuna i financijskih planova prema novom zakonu o proračunu:

- 1) Zakon o proračunu propisuje trogodišnji proračunsko planiranje, što znači da predstavničko tijelo usvaja proračun za 2023. godinu i projekcije za slijedeće dvije godine, 2024. i 2025. godinu. Plan proračuna i financijski planovi za razdoblje 2023. do 2025. godine predlažu se i donose na razini skupine ekonomske klasifikacije (druga razina računskog plana).
- 2) Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (N.N. br. 26/10. i 120/13.), propisuje vrste, sadržaj i primjenu proračunskih klasifikacija koje su obvezne za izradu proračuna, a primjenjuju se u procesu planiranja za razdoblje 2023. - 2025. godine, definira se okvir kojim se iskazuju i prate prihodi i primici, te rashodi i izdaci po programskim aktivnostima, funkciji, vrsti, lokaciji i izvorima financiranja.
- 3) Zakon o proračunu u članku 29. propisuje obvezu u iskazivanja rashoda po funkcijskoj klasifikaciji.
- 4) Novi Zakon o proračunu propisuje da Opći dio proračuna sadrži i sažetak Računa prihoda i rashoda te sažetak Računa financiranja
- 5) Novi Zakon o proračuna propisuje obvezu izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja i to onim proračunima koji ne mogu preneseni manjak ili preneseni višak podmiriti odnosno potrošiti u jednoj proračunskoj godini.
- 6) Obrazloženje postaje sastavni dio proračuna.
- 7) Proračun koji jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose za razdoblje 2023. do 2025. i financijski planovi njihovih proračunskih i izvanproračunskih korisnika koje predstavnička tijela donose do kraja 2022. godine moraju biti iskazani u novoj službenoj valuti euru koja se primjenjuje od 01.01.2023. godine..
- 8) Vezano za dvojno iskazivanje proračunskih dokumenata u eurima i kunama, u skladu s Uputom o procesu prilagodbe poslovnih procesa subjekata opće države za poslovanje u euru iz lipnja 2022., preporuka je: jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave da u Općem dijelu proračuna sažetak Računa prihoda i rashoda i sažetak Računa financiranja iskažu dvojno, odnosno u kunama i u eurima. Ako navedeni akti sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode danu uvođenja eura, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka uz primjenu fiksnog tečaja konverzije 7,53450

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA OPĆI DIO

61- PRIHODI OD POREZA

Procjena prihoda od poreza za 2023. godinu se temelji na procjeni izvršenja za 2022. godinu . U 2023. godini su planirani veći iznosi prihoda od poreza na korištenje javno prometnih površina jer se očekuje da će zbog kasnijeg ispostavljanja rješenja u 2022. godini dio poreza biti uplaćen početkom 2023. godine.

63- pomoći od inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna-

U 2023. godini planiran je iznos od 992.364,00 eura. Dio projekata za koji se očekuju realizirati sredstva pomoći su : sanacija pomorskog dobra u Podgori, nabava zelenila za hortikulturno

uređenje, uređenje poljskih puteva, nabava GIS-a, sustava videonadzora za sprječavanje nastajanja divljih deponija, nabavka tuševa na kovanice, izrada prostornih planova, nabava spremnika za otpad i kompostera, Interpretacijski centar Galebova krila, energetska obnova vrtića, uređenje jaslica, uređenje Društvenog doma u Podgori, uređenje Društvenog centra u Živogošću, uređenje biciklističkih staza i šetnica itd.

64- prihodi od imovine-planiraju se na razini ostvarenja u 2022. godini uz pojedine korekcije jer se očekuje da će se u 2023. godini aktivnije raditi na naplati potraživanja te je povećan planirani iznos zateznih kamata. Povećan je iznos prihoda od parkirališta jer se očekuje da će se u 2023. godini ranije početi s naplatom parkinga u odnosu na 2022. godinu i smanjen je iznos naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene građevine

65- prihodi od administrativnih i upravnih pristojbi

U 2023. godini planirano je povećanje prihoda od komunalnog doprinosa jer je dosta rješenja pripremljeno u 2022. godini ali će biti dostavljeni strankama tijekom 2023. godine.

U 2023. godini je smanjen iznos naknade za uređenje groblja jer naplatu istog će preuzeti Podgorski komunalac.

68- kazne , upravne mjere i ostali prihodi- iznos planiran u 2023. godini je smanjen u odnosu na 2022. godinu jer u 2022. godini ova stavka neuobičajeno visoka zbog sklopljene izvansudske nagodbe

7- prihodi od prodaje nefinancijske imovine- planirano je povećanje u 2023. godini jer se očekuju prihodi od prodaje zemljišta i grobnica u Živogošću

31- rashodi za zaposlene- planirano je povećanje u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu jer se očekuje veći broj zaposlenih u 2023. godini u općini, u planu je usklađivanje plaća djelatnicima vrtića sa zakonom te su moguće otpremnina zbog odlaska djelatnika u mirovinu

32—materijalni rashodi-u odnosu na 2022. godinu planirani su u manjem iznosu Smanjene su naknade troškova zaposlenima i rashodi za usluge, dok su povećani rashodi za materijal i energiju i ostali nespomenuti rashodi poslovanja

34- financijski rashodi- u 2023. godini su planirani u manjem iznosu u odnosu na 2022. godinu. U 2022. godini ova stavka najvećim dijelom obuhvaća izvansudsku nagodbu

35- subvencije – planirane su na razini 2022. godine

36- pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna- obuhvaća pomoći srednjim školama u Makarskoj, MUP-u u Makarskoj i sufinanciranje tima na Hitnoj pomoći

37- naknade građanima i kućanstvima- planirane su na razini 2022. godine uz manja odstupanja

38- ostali rashodi- povećan je iznos tekućih donacija (DVD, udruge (sportske, u kulturi , socijala itd.) dok su iznosi kapitalnih donacija ostali na razini 2022. godine. Pomoći Podgorskom komunalcu su povećane za 1326,00 eura u odnosu na prethodnu godinu

41- rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine- planirane stavke u 2023. godini su manje u odnosu na 2022. godinu.

42- rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine- planirane stavke u 2023. godini su veće u odnosu na 2022. godinu. Dio stavki je detaljnije objašnjen u Programu građenja komunalne infrastrukture u Općini Podgora za 2023. godinu i Programu javnih potreba u kulturi i religiji Općine Podgora za 2023. godinu. Financijski značajniji projekti su : Interpretacijski centar Galebova krila, uređenje ceste u Igranima (do Crkve gospe od Ružarija), uređenje ceste u Podgori (Sutikla), , uređenje šetnica na području Općine Podgora, uređenje groblja, javne rasvjete, uređenje igrališta, izgradnja ambulante, nabava videonadzora za sprječavanje odlaganja otpada, izrada prostornih planova i projektne dokumentacije

45- rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini- planirane stavke su u odnosu na 2022. godinu znatno veće. Obuhvaćaju projekte kao što su: energetska obnova vrtića, uređenje jaslica,

uređenje Društvenog doma u Podgori i Društvenog centra u Živogošću, uređenje prostorija nove općine itd.

5- Izdaci za otplatu primljenih kredita i zajmova

U 2023. godini dospijeva na naplatu beskamatni kredit za jedinice koje su imale pad prihoda u 2020. godini u odnosu na 2019. godinu- 3.700.000,00 kn s rokom dospijeca 24. prosinca 2023. godine. Temeljem Sporazuma o obročnoj otplati s Clubom Adriatic d.o.o. dospijeva dio glavnice u iznosu od 500.000,00 kn (15.11.2023.) i u planu je otplata dijela beskamatnog zajma za odgođena plaćanja poreza i prireza na dohodak.

U Proračunu Općine Podgora za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu planirat će se pokriće dijela projiciranog manjka Općine Podgora iz prihoda poslovanja i prihoda od prodaje nefinancijske imovine prema sljedećoj dinamici:

- 2023. godina –66.361,00 euro
- 2024. godina –132.722,81 euro

OBRAZLOŽENJE PRORAČUNA- POSEBNI DIO

Posebni dio Proračuna Općine Podgora za 2023. godinu planiran je u iznosu od 4.104.213,00 eura i to po razdjelima, programima i aktivnostima.

Zajedničko svim programima i aktivnostima je zadovoljenje potreba stanovnika Općine Podgora kroz ciljne mjere: jačanje komunalne infrastrukture , očuvanje, obnova i zaštita prirodne i kulturne baštine, zaštita okoliša, promicanje i razvoj turizma, poticanje zdravijeg načina života i unapređenje zdravstvene zaštite , osiguranje životnog standarda stanovništva, posebice socijalno ugroženog i smanjenje nejednakosti jačanje civilnog društva, unaprjeđenje prostornog i urbanističkog planiranja i pokrivenosti općine planovima, pružanje podrške učenicima u redovnim obrazovnim potrebama, financiranje redovne djelatnosti predškolskog odgoja i unaprjeđenje mogućnosti i uvjeta predškolskog odgoja i učinkovito pružanje usluga građanstvu u djelokrugu lokalne samouprave te njihovo unaprjeđenje.

Programi planirani u posebnom dijelu proračuna su sljedeći:

Redovna djelatnost predstavničkog i izvršnog tijela- 55.081,00 eura

Cilj ovog programa je omogućiti redovno djelovanje predstavničkog i izvršnog tijela, donošenje odluka, akata i dr. dokumentacije koja određuje smjer razvoja općine. Programom se omogućava redovno izvršavanje poslova iz djelokruga rada načelnika i općinskog vijeća, sustavno djelovanje političkih stranaka i promicanje političkog djelovanja.

Javna uprava i administracija i upravljanje imovinom- 1.274.141,00 eura

Cilj je obavljanje poslova lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, efikasno upravljanje imovinom i drugim resursima Općine Podgora

Održavanje komunalne infrastrukture- 902.779,00 eura

Cilj ovog programa je čišćenje i održavanje javnih površina na području Općine Podgora tijekom cijele godine, održavanje komunalnih objekata, uređaja i infrastrukture u funkcionalnom stanju, povećanje vijeka trajanja općinske infrastrukture, održavanje javne rasvjete, nerazvrstanih cesta, plaža, zelenih površina, groblja itd.

Prostorno planiranje- 26.544,00 eura

Cilj ovog programa je izraditi prostorno plansku dokumentaciju koja će biti podloga za sve investicije i koja će omogućiti kontrolirani prostorni razvoj i zaštitu prirodnih i kulturnih dobara

Izrada projektne dokumentacije-62.378,00 eura

Cilj ovog programa je izraditi dokumentaciju i provoditi aktivnosti koje će omogućiti kontrolirani prostorni razvoj, uređenje katastarskih knjiga, prometno planiranje, zaštita prirodnih i kulturnih dobara, provođenje zakonskih odredbi donošenjem pojedinih planova, izvješća i sl.

Također, obuhvaća izradu svih dokumenata i projektne dokumentacije koja je preduvjet za aplikaciju na Eu Fondove.

Izrada sustava baze podataka- 52.426,00 eura

Cilj ovog programa je ažuriranje postojećih baza podataka i izrada Geografskog informacijskog sustava čime će se omogućiti efikasnost i učinkovitost naplate općinskih prihoda i stvaranje podloge za buduće projekte.

Izgradnja komunalne infrastrukture- 381.576,00 eura

Cilj ovog programa je izgradnja nove infrastrukture, rješavanje imovinsko- pravnih odnosa na zemljištu i nekretninama kako bi se stvorili uvjeti za kvalitetniji život domicilnog stanovništva te pozitivan utjecaj na razvoj turizma i cjelokupnog gospodarstva i odgovorno postupanje s otpadom. Obuhvaća projekte kao što su izgradnja groblja, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete, šetnica, dječjih igrališta, vidikovaca, komunalne zone itd.

Program socijalne skrbi i novčanih davanja-45.524,00 eura

Cilj ovog programa je osigurati socijalnu zaštitu svim građanima Općine Podgora kojima je potrebna putem udruga ili izravno u novcu ili naravi

Zaštita od požara, civilna zaštita i sigurnost- 235.581,00 eura

Cilj je osigurati efikasno funkcioniranje protupožarne, civilne i zdravstvene zaštite i osigurati redovno djelovanje drugih udruga i ustanova za zaštitu i sigurnost.

Športske udruge i društva- 28.536,00 eura

Cilj je poticanje i promicanje amaterskog sporta, sporta kao zdravog načina života, uključivanje što većeg broja djece i organizacija sportskih manifestacija..

Predškolski odgoj- 563.171,00 eura

Cilj je neometano i kontinuirano djelovanje proračunskog korisnika DV Morski konjić i unapređenje usluge uređenjem i otvaranjem jaslica na području Općine.

Školski odgoj- 5.310,00 eura

Cilj je stvaranje jednakih uvjeta za usvajanje kvalitetnog školskog obrazovanja

Sufinanciranje cijene prijevoza učenicima i studentima- 14.600,00 eura

Cilj je stvaranje jednakih uvjeta za usvajanje obrazovanja , olakšavanje obrazovanja izvan mjesta stanovanja

Darovi djeci- planiran je iznos od 1.991,00 eura i obuhvaća nabavu prigodnih blagdanskih paketa za najmlađe

Stipendije- 6.636,00 eura

Cilj je olakšati uvjete za usvajanje obrazovanja

Programi u kulturi, kulturne udruge i društva- 398.168,00 eura

Cilj ovog programa je očuvanje kulturno- povijesne baštine i običaja Općine Podgora, obogaćivanje turističke ponude, poticanje umjetničkog stvaralaštva i tiskanje vrijednih knjiga, oživljavanje kulturnog života na području općine Podgora, uređenje Društvenog doma u Podgori, Interpretacijskog centra Galebova krila, Interpretacijskog centra Zalina kula u Igranima itd.

Life program- 19.908,00 eura- kroz ovaj program nastojat će se povući sredstva za uređenje stare škole u Podgori i unapređene lokalne infrastrukture i održivog ekosustava

Poljoprivreda- planiran je iznos od 15.927,00 eura i obuhvaća uređenje zapuštenih poljskih puteva.

Civilno društvo- planiran je iznos od 664,00 eura i obuhvaća poticanje ustanova i udruga koje nisu obuhvaćene prethodnim programima

Podgorski komunalac- planirana su sredstva pomoći u iznosu od 13.272,00 eura.